

[Henry Christensen.]

venstres opfattelse i høj grad er sådanne, som det er vigtigt for samfundet og dets borgere at skabe mulighed for, er netop afvejningen af prioriteringen, fastlæggelsen af rækkefølge og fordeling mellem det offentlige forbrug og det private forbrug en vigtig opgave, som jeg er glad for at regeringen så stærkt har erklæret at ville satse på og lægge til rette i sin fremtidige politik.

Vi kommer ikke uden om, at gennem den sidste halve snes år har det været et kendetegn for Danmark, at vi ikke har nøjedes med at bruge, hvad vi selv producerede og skabte, men har øget vort samlede forbrug ved en betydelig udenlandsk gældsætning. Man kan naturligvis diskutere, om dette lands levevilkår har været af en sådan karakter, at vi stående over for de opgaver, der mødte os, har en særlig begrundelse for at betræde gældsætningens vej så stærkt, samtidig med at vi talte om vor gode vilje og forpligtelse til af vor overflod at hjælpe udviklingslandene. Men vi kan vanskeligt se, at man kan anføre berettiget tvivl om, at med denne store gældsætning er vi blevet langt mere følsomme over for udviklingen i international økonomi og valuta.

Dette sammen med Danmarks vitterlig store og betydningsfulde udenrigshandel er uanset oppositionens forståelige trang til at lægge vægten på andre ting en af hovedårsagerne til omfanget af de valutavanskeligheder i foråret, der nødvendiggjorde valutarestriktionerne og den høje diskonto. Vi har en høj diskonto, men det er dog bl. a. fordi udlandet nu har en høj rente; tidligere havde vi en høj rente her i landet, hvor man havde lav rente i udlandet. Den for boligbyggeriet og erhvervsinvesteringerne så vigtige lange rente ligger stadig på et lavere niveau, end den gjorde inden regerings-skiftet.

At de gennemførte valutaindgreb og pengepolitiske foranstaltninger så sammen med andre faktorer synes hurtigt at kunne hjælpe, går jeg ud fra vi alle kan dele glæden over. Men det står nu, som det gjorde, da vi var i opposition, klart for venstre, at vi målbevidst må arbejde os ud af disse års for store betalingsbalanceunderskud. Bortset fra den høje rente finder vi ikke anledning til at forklare de indenlandske justeringer og stramninger med henvisning til udlandet;

de har først og fremmest deres årsag i den indenlandske udvikling. Det var under den indenlandske afmatning og truende arbejdsløshed sidste år rigtigt efter venstres opfattelse, at man først og fremmest gennemførte en lempeligere pengepolitik og derved stimulerede den økonomiske aktivitet og herunder også industrieksporten. Vi fik, så længe også de udenlandske forhold gjorde dette muligt, en lavere rente og en øget likviditet. Vi fik også en større prisstabilitet end kendt gennem mange år, og der er ingen tvivl om, at den politik, regeringen førte, har bidraget afgørende til disse økonomiske resultater, til den betydningsfulde eksportstigning og til, at den meget truende arbejdsløshed, som afmatningen gav os, nu er blevet afløst af en ny voksende beskæftigelse, som alle må kunne glæde sig over.

Men det, som først og fremmest er blevet til en ny trussel for den økonomiske balance, er naturligvis den risiko, der nu er opstået for et overefterspørgselspres, og at indkomstudviklingen igen er løbet for stærkt her i samfundet. Det nytter stadig ikke at få indkomststigninger, der ikke er produktionsmæssig dækning for. Når dette desuagtet sker og oven i købet i en periode uden større prisstigninger, ja, så ødelægges mange muligheder. Den økonomiske balance forrykkes, forbruget vokser for stærkt med nye stigningstendenser i vort handelsbalanceunderskud til følge, og vi tvinges til en finanspolitisk stramning.

Vi finder i venstre, at denne erfaring må give regeringen anledning til alvorlig overvejelse med henblik på fremtiden. Desværre finder vi hos den meget kritiske opposition ikke positive bidrag på dette centrale område.

Vi er tilfreds med, at regeringen har taget kapital- og lånepolitikken op til ny overvejelse og indsats. Vi anser ikke rationering som en farbar vej, men vi finder reformer påkrævede, således at dels kommunerne belaster lånemarkedet mindre, dels at der i øvrigt på adskillige områder stilles krav om øget selvfinansiering, ligesom vi noterer os den fg. finansministers tilsagn om derudover at finde veje til at stimulere opsparingen.

Det er ikke uforståeligt, at den politiske strid i så høj grad har koncentreret sig om den økonomiske politik. Mere overraskende